A°. 1850.   N°. 30[illegible]

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 23 December.

Uithoofde van het *Kersfeest*, zal geene *woensdagsche* courant worden uitgegeven.

FRANKFORT, 19 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] Van wege den Senaat is de heer *Harnier* benoemd, om dezen Vrijstaat te Dresden te vertegenwoordigen. De heer *Hassenpflug* zal aldaar voor Keur-Hessen optreden, en tevens zijne gedragingen in de hessische verwikkelingen bij de aldaar vereenigde staatslieden verdedigen.

Het berigt, dat de Bonds-commissaris *v Rechberg* naar Weenen is vertrokken, is nog niet bevestigd. — De dag van het vertrek van den Keurvorst naar Kassel is nog niet bepaald. Maandag breekt echter het regiment van de keurhessische garde derwaarts op. Van het overbrengen van de residentie des Vorsten naar Fulda is in de laatste dagen niet meer gesproken,

De Bazar ten gunste van Holstein heeft 5000 fl. opgebragt: de loterij voor de staatkundige uitgewekenen 30,000 fl.

VAN DEN RIJN, 20 December.

Gisteren avond waren de beijersche of Bonds-troepen Kassel tot op den afstand van een kwart mijl genaderd; maar nog niet daar binnengerukt. Het geregtshof van Rothenburg heeft zich onderworpen. In Kassel liepen onderscheidene geruchten, dat het opper-geregtshof, aldaar gevestigd, met den pruissischen commissaris, generaal *v. Peucker*, was overeengekomen, om de keurvorstelijke verordeningen, in afwachting van het besluit der conferentie van Dresden, uittevoeren, en dat de genoemde generaal op die voorwaarde pogingen bij den oostenrijkschen commissaris, graaf *v. Leiningen*, zoude aanwenden, om dezen tot den terugtogt der executie-troepen te bewegen. Men voegt echter daarbij, dat de bevolking in 't minst niet met deze wending der zaak was ingenomen.

— Den 17den heeft de *Prins van Pruissen* te Potsdam het eerste regiment van de garde te voet, sterk 3000 man, in oogenschouw genomen, en zich bij uitstek voldaan betoond over de houding van dat prachtige corps. De Vorst heeft daarbij gezegd, dat het behoud van den vrede nog niet verzekerd was; maar dat de houding van Pruissen ten minste had gestrekt, om de tegenstanders van dien Staat tot nadenken te brengen.

— De beijersche Regering schijnt zich te hebben laten bewegen tot het doen terugtrekken van hare troepen uit Frankfort. De Regeringen der Midden-Staten in Duitschland blijven steeds zeer op hare hoede ten aanzien der beraadslagingen in Dresden. Ook in Kopenhagen is men niet zeer ingenomen met de overeenkomst van Olmutz. De telegraaf meldt uit Weenen, dat Oostenrijk, zoo als het thans bestaat, ook met zijne niet-duitsche Staten in het Duitsch-Verbond verlangt vertegenwoordigd te worden; — 't welk Pruissen niet kan toegeven, en ook bij Frankrijk en Engeland bezwaar zou ontmoeten.

— Gisteren was de beurs te Frankfort flaauwer gestemd.

— De Rijn en Moezel zijn wassende.

PARIJS, 19 December.

In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden is het ontwerp van wet, omtrent het te keer gaan van den woekerhandel, 't welk door den heer *de Saint Priest* is ingediend, weder ter spraak gebragt. Zooals is medegedeeld, heeft de meerderheid onlangs het eerste gedeelte van dat ontwerp verworpen. Het tweede gedeelte, 't welk strekt tot het verzwaren der op het misdrijf van woeker gestelde staffen, is heden aangenomen. — Men zegt, dat de voorname kapitalisten en bankiers in 't minst niet ingenomen zijn met de door den heer *de Saint Priest* voorgestelde maatregelen.

Verder is beraadslaagd over de algerijnsche handelsaangelegenheden en de wettelijke regeling derzelve. De afgevaardigde *Desjobert* heeft zich verklaard zoowel tegen de door de Regering te dien aanzien voorgestelde maatregelen in 't bijzonder, als tegen het bezethouden der kolonie in het algemeen. De heer *Emile Barrault* heeft zich gunstig uitgelaten over het ontwerp der Regering. Volgens dien ultra-republikein, was de wets-voordragt wel is waar niet volledig, maar moest zij worden aangenomen, omdat zij grootendeels voldoende was om in de koloniale behoefte te voorzien. Het heeft nogal verwondering gebaard, dat een lid der uiterste linkerzijde zich zoo gunstig heeft uitgelaten over een voorstel der bewindslieden. In de laatste dagen is dit echter reeds meermalen voorgekomen. De beraadslaging over dat voor de kolonie zoo belangrijke onderwerp zal morgen worden voortgezet.

— Gisteren heeft de voorzitter *Dupin* den heer *Lodewijk Napoleon* een luisterrijken maaltijd aangeboden, welke door de meeste hooge ambtenaren is bijgewoond, mitsgaders door de leden van het corps-diplomatique en door tot *alle* staatkundige partijen behoorende aanzienlijke personen.

De voorzitter *Dupin* heeft een feestdronk ingesteld op den uitverkorene van den 10den December, wiens hooge roeping het is om, in overeenstemming met de verkozenen op den 13den Mei, de groote beginselen van regt en zedelijkheid, waarop de maatschappij berust, te doen zegevieren. De Voorzitter der Republiek heeft daarop geantwoord: „Ik dank u, dat gij mij ten tweeden male het genoegen hebt verschaft om den dag mijner verkiezing te herdenken te midden van Frankrijks volksvertegenwoordigers en van de leden van het corps diplomatique. Dit is weder eene gelegenheid om ons onderling geluk te wenschen met de rust, welke in het land heerscht.

„Die rust gaat gepaard met gevaar. Gevaren vereenigen; het gevoel van veiligheid wekt verdeeldheid. Kan het goede zich dan niet ontwikkelen, zonder tevens de kiem van het kwade met zich te voeren? Niets kan eene der hooge staatsmagten meer waardige taak zijn, dan juist het tegenovergestelde te bewijzen. Moge alzoo onze vereeniging duurzaam zijn in de kalmte, zooals zij gedurende den storm is ontstaan. *Op de naauwe vereeniging en eendragtige zamenwerking der staatsmagten! Op de Wetgevende Vergadering! Op haren waardigen Voorzitter!*"

Deze toespraak heeft een gunstigen indruk gemaakt, en men vleit zich, dat de raadslieden van den Voorzitter hem zullen aansporen, om steeds zijn gedrag te regelen naar de door hem gesprokene woorden.

— Heden verneemt men, dat er een nieuw legitimistisch committé is benoemd door den graaf *de Chambord*, en zulks ter vervanging van het committé, 't welk eene zoo groote vermaardheid heeft gekregen door de circulaire *de Barthélémy*, waartegen in der tijd de heer *de L. R. Jacquelein* nadrukkelijk is te veld getrokken.

Het nieuwe committé moet zijn zamengesteld uit 12 leden, namelijk de heeren: *Berryer*, voorzitter, den hertog *de Noailles*, *de Falloux*, *Benoist d'Azy*, *de Vatimesnil*, den generaal graaf *de Saint Priest*, den markies *de Sauvoire Barthélémy*, den hertog *de Clermont Tonnerre*, den hertog *Valmy*, *de Raineville*, den markies *Pastoret* en den hertog *d'Escars*.

De leden van het beruchte legitimistische vijfmanschap zijn alle herkozen, met uitzondering van den hertog *de Levis*, wiens naam al te impopulair moet zijn geacht. Het is niet denkelijk, dat een committé, als het boven vermelde, waarin het aristocratische element zoo zeer de bovenhand heeft, kans heeft om hier te lande eenigen gunstigen invloed uitteoefenen. De Legitimisten ontkennen geenszins het bestaan van dat committé: doch zij zeggen, dat het alleen last heeft om raadgevenderwijze te werk te gaan, en geenszins om dadelijk te handelen.

PARIJS, 20 December.

De beraadslaging van de Wetgevende Vergadering heeft heden niets van overwegend belang opgeleverd.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de minister van Financien aan de Cortes heeft verklaard, dat de Regering overtuigd is van de noodzakelijkheid, om hare aandacht te wijden aan de rente-betaling en de amortisatie van de belangrijke schuld, waarmede Spanje is belast; — dat zij zich daarmede bezig houdt; dat een ontwerp daartoe nog in de tegenwoordige zitting zal worden voorgedragen, maar dat op de begrooting van 1851 daarvoor nog geene som is uitgetrokken, vermits de te wachten regeling niet voor 1852 zou kunnen werken, en de begrooting van dat jaar eerst met de som zou moeten belast worden.

Volgens de warme liberalen, wordt er weder eenige beweging onder de partij der Carlisten waargenomen.

LONDEN, 19 December ('s avonds).

De met den overlandpost verzondene tijdingen uit Bombay 16 November en uit Hong-Kong van 30 October zijn thans hier aangebragt. De hoofd-inhoud daarvan komt neder op hetgeen reeds door het telegrafische berigt bekend was. Ten aanzien van de woelingen in China leest men echter, gedeeltelijk in tegenspraak met dat berigt, het volgende in eenen bijzonderen, door onze *Times* medegedeelden brief uit Hong-Kong 30 October: „Onze laatste berigten uit Canton melden, dat de door het gouvernement tegen de opstandelingen afgezonden troepen *verslagen* zijn, en dat een of twee mandarijnen zijn gedood. — Het is moeijelijk te gissen, hoe de uitkomst van den tegenwoordigen staat van zaken zal wezen; intusschen wordt de handel daardoor zeer belemmerd. In eene der provincien heeft de prefect een edict tegen het Christendom uitgevaardigd, waarbij dit voor onwettig, ongelooflijk en ongerijmd verklaard wordt."

Voorts blijkt het thans, dat het den 29sten Oct. in de lucht gesprongen schip *Donna Maria* het portugesche oorlogsfregat van dien naam is. Op den middag had dit vaartuig, voor Macao liggende, vreugde-schoten gelost, ter gelegenheid van den verjaardag des Konings van Portugal. Te half 3 is het in de lucht gesprongen, terwijl al de officieren, op 2 na, en bovendien ook eenige n. americaansche officieren, die op hetzelve aan een feestmaal zouden deelnemen, zich aan boord bevonden. Men begroot het getal der omgekomen personen op 200; slechts één officier en 15 man zijn levend uit het water gered.

'S GRAVENHAGE, 21 December.

Bij kon. besluit van 14 December, is aan den gepens. luit. generaal der artillerie *J. W. Verkouteren* vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van het Legioen van Eer, hem door den President der Fransche Republiek geschonken.

— Bij Zr. Ms. besluit van 16 December, is benoemd tot plaatsvervanger van den kantonregter te Vollenhove, *B. Warnaars*, ontv. der dir. bel. aldaar.

— In de ochtend-zitting der Tweede-Kamer van gisteren heeft de minister van Binnenl. Zaken, in het eerste gedeelte zijner rede, de opmerkingen behandeld, die betrekking hebben op onderscheidene aangelegenheden, wier behartiging aan zijn departement is opgedragen. Hij heeft daarbij hoofdzakelijk het volgende in 't midden gebragt:

In de eerste plaats verklaarde hij, wat *de rigting* van het bestuur der Binnenlandsche Zaken betreft, dat hij steeds begrepen heeft, dat de provincien en gemeenten vrijgelaten behooren te worden in den kring harer huishouding; dat hij niet gelooft, dat de handelingen van zijn bestuur in strijd zijn met dit beginsel. Doch de perken van toezigt op de provinciale en gemeente-besturen moeten niet te naauw gesteld worden. De gemeente-besturen zijn steeds geneigd, die perken naauw toetehalen, en daarentegen die van eigene huishouding steeds uittebreiden. Ligtelijk kan daaruit misverstand en verschil ontstaan. De beslissingen, waartoe de Kroon geroepen is, worden al te dikwerf miskend. Intusschen is de Kroon wel degelijk gehouden, om op de belangen der gemeenten en der provincien te letten. Indien een provinciaal Bestuur besloten mogt hebben tot het invoeren van eene verordening, of een gemeente-bestuur tot het uitschrijven eener plaatselijke belasting, waardoor het algemeen belang geacht zou kunnen worden gekrenkt te zijn, dan zou het bestuur van het depart. van Binnenl. Zaken slecht worden gevoerd, indien het niet de schorsing van zoodanige provinciale of plaatselijke verordening voordroeg. Omtrent deze beginselen zal wel geen verschil bestaan, en de bedenkingen, welke in dit opzigt tegen hem zijn ontwikkeld, zijn dan ook slechts het gevolg van eene verschillende zienswijze omtrent sommige zijner handelingen. De minister licht hierna de handelingen toe, waartegen bepaaldelijk bedenkingen waren gemaakt, te weten: 1° dat hij de provinciale besturen niet zou vrijlaten in de bezoldiging hunner provinciale ambtenaren; 2° dat hij uit zucht tot centralisatie verscheidene gemeenten met elkander vereenigd zou hebben. Nopens het eerste dezer punten merkt de minister hoofdzakelijk aan, dat door het depart. van Binnenl. Zaken slechts bedenkingen gemaakt zijn tegen de bezoldiging der provinciale ambtenaren, die uit *'s Rijks* schatkist betaald wordt; — nopens het 2de punt, dat de bewuste vereeniging van gemeenten geschied is in het belang dier gemeenten. In beide opzigten heeft het gouvernement geenszins in strijd met de Grwt. gehandeld.

Naar aanleiding van eene daaromtrent gemaakte aanmerking, verklaart de minister, dat ook hij van oordeel is, dat de wet van 6 Maart 1818 veranderd zal moeten worden, ten gevolge van het vaststellen van organieke wetten.

Op de in het belang der landhuishoudkunde gedane vragen antwoordt de minister: 1° dat hij zal nagaan en met den minister van Financien onderzoeken, of de wet op de landontginningen gewijzigd behoort te worden; — 2° dat het lot der commissien van landbouw verbonden is aan de regeling van het fonds voor den landbouw; dat, blijkens de daarover gevoerde correspondentie, de gevoelens zeer uiteenloopen omtrent de veranderingen, welke die commissien zouden behooren te ondergaan in het belang der nijverheid; dat ook hij intusschen meent, dat de werkzaamheden van die commissien hervorming behoeven, hetzij in een radicalen geest, door de benoeming in hare plaats van inspecteurs voor den landbouw, hetzij door andere voorschriften aangaande de werking der commissien; — 3° dat hij eene voordragt zal doen tot regeling van het tiend-regt; — 4° dat de in het buitenland genomen proeven met het aangeprezen krediet-stelsel ten behoeve van landeigenaars, geenszins aan de goede verwachting schijnen te beantwoorden; — 5° dat het tegenwoordige gouvernement *algemeene* maatregelen tot wering van de longziekte noodig acht; maar dat deze niet vastgesteld kunnen worden dan met groote opofferingen; dat echter het gouvernement een voorstel betrekkelijk die zaak zal beramen.

Wat aangaat de bevordering van de binnenlandsche scheepvaart, de aandacht van het gouvernement is gevestigd op de kon. besluiten van 1818 en 1819, en op de daaruit voortgevloeide plaatselijke verordeningen. De minister is zeer gestemd voor eene hervorming van die verordeningen, en heeft daartoe ook reeds beschikkingen genomen; doch daarbij komen vele plaatselijke belangen in aanmerking, waarover de provinciale besturen en de Kamers van Kooph. geraadpleegd hebben moeten worden. Daarbij is het hem gebleken, dat juist in die provincien, waar de meeste behoefte aan wijziging der bedoelde verordeningen scheen te bestaan, de meeste tegenwerking, op grond van bestaande belangen, ondervonden werd. Het onderwerp gaat intusschen den minister naauw ter harte.

De vertoogen, welke van de eene en van de andere zijde zijn ingediend over de zaak van het Zwolsche-diep, heeft de minister overwogen. Hij gelooft, dat aan beide kanten overdrijving bestaat. Hij zal er voor 't overige nu slechts dit van zeggen, dat de spreker, die de belangen der kleine scheepvaart voorgestaan heeft, tevreden zal zijn met de regeling, die den 1sten Jan. aanst. in werking zal komen.

Eene wet nopens de politie op de groote wegen acht de minister allezins wenschelijk, en hij zal daarop zijne aandacht gevestigd houden. — Over het wenschelijke van het tot stand brengen eener dusgenaamde *malle poste*, ten einde concurrentie te doen ontstaan met andere middelen van vervoer, zal hij met den minister van Financien in overleg treden.

De minister gelooft, dat deze begrooting reeds ten deele de blijken draagt, dat hij er op uit is, om de uitgaven meer productief te maken. In één jaar heeft men toch niet alles kunnen doen. Het komt hem voor, dat het gouvernement verpligt is, den aanleg van publieke werken voor te staan, te beschermen en te ondersteunen. Het moet daarbij de striktste onpartijdigheid in acht nemen. Hij verzekert, dat, zoo lang hij aan het hoofd van het departement zal staan, er met geen grond eene beschuldiging van partijdigheid zal kunnen worden ingebragt. Het gouvernement streeft er niet naar, populair te zijn. Het wil zijne sterkte vinden in de deugdelijkheid van zijne maatregelen. Het zal geene begunstiging verleenen aan eenige provincie of gemeente, noch aan eenige klasse der maatschappij. Hij hoopt, dat de provinciale wet en de later vast te stellen gemeente-wet tot stand zullen gebragt hebben, of zullen brengen, vertegenwoordigers, die de ware organen hunner provincie of gemeente zullen zijn bij het gouvernement, en die aan zijne aandacht zullen aanbevelen de stoffelijke belangen der door hen vertegenwoordigde ingezetenen. Zij zullen overtuigd kunnen zijn, en de minister geeft er de verzekering van, dat op hunne stem zal worden gelet en op hunne aanvragen zoodanig antwoord zal worden gegeven, als met het vermogen en het regt van het gouvernement zal overeenstemmen.

Wat eindelijk de ter spraak gebragte belangen van den Waterstaat betreft, de minister is zoo zeer als iemand van de behoefte aan de vaststelling van eene algemeene wet, betrekkelijk den Waterstaat, overtuigd. Maar men kan niet alles op eenmaal van het gouvernement verwachten. Het vordert daartoe ondersteuning. Die algemeene wet hecht zich wederom aan vele regten en belangen van provincien, gemeenten enz., die zeer onderscheiden zijn en zeer uiteenloopen. De minister heeft de provinciale Vertegenwoordiging daarop opmerkzaam gemaakt. Wel verre, dat het gouvernement het verwijt verdient, dat het de rigting volgt, om alles aan zich te trekken, heeft men getracht, die Vertegenwoordiging aantesporen tot het vaststellen van de reglementen voor de Waterschappen enz. Wanneer zij dit deed, zou zij een zeer nuttig werk ver-

rigten; want het gouvernement zou uit die prov. verordeningen kunnen zien, wat bij de algemeene wet meer bijzonder in 't oog moet gehouden worden voor de belangen en de regten der provincien. De minister zal zich gelukkig achten, wanneer het hem gegeven zal zijn, zoodanige algemeene wet tot stand te brengen; hij gelooft, dat dit eene der grootste weldaden zou zijn, die het gouvernement aan het land kan schenken.

Wat betreft het *cijfer* der begrooting, heeft de minister verklaard, dat hij gaarne de duurste bewindsman wil zijn, indien de uitgaven van zijn departement noodig worden bevonden. Vele hoofd-afdeelingen, als: nationale militie, medische politie, maten en gewigten, onderwijs, armbestuur, jagt en visscherij, verkeeren steeds in een voorloopigen toestand. Men heeft die moeten nemen, zoo als ze waren, en daarop zullen geene belangrijke bezuinigingen te verkrijgen zijn.

Al de verlangde sommen zijn geene zuivere uitgaven, maar moeten ook dienen, om eene ontvangst op de middelen van negen tonnen gouds te verzekeren. Bij de vergelijking van zijne begrooting met vroegere dergelijke, verklaart de minister, aan niemand zijnen wel verkregen roem te willen ontnemen, maar alleen regtvaardig te willen worden beoordeeld, en hij beweert, dat in zijn departement eene bepaalde rigting bestaat tot vermindering van het personeel, en dat zijne begrooting niet met de belgische kan worden vergeleken, alwaar een afzonderlijk ministerie voor de openbare werken gevonden wordt.

Hij gelooft niet, dat er veel besparing op de reis- en verblijfkosten voor de leden der Staten te verkrijgen zal zijn, daar de bepaling derzelve aan de leden zelven is opgedragen. Hij heeft doen uitkomen, dat er werkelijk op de kosten van den Waterstaat is bezuinigd; maar hij volhardt niettemin bij zijn gevoelen, dat belangrijke bezuinigingen geenszins op eenmaal te verkrijgen zijn.

De heer *van Hall* heeft met dit laatste ingestemd; maar niettemin beweerd, dat de begrooting voor de Binnenlandsche Zaken geenszins het bewijs oplevert van die strekking tot vereenvoudiging en bezuiniging, waarvan de belofte is gedaan. Hij volhardt bij zijne vergelijking, en wijst daarbij dan ook op de uitkomst, welke, in stede van een minder, een hooger cijfer oplevert.

Bij zijn antwoord heeft de minister gewezen op de hooge noodzakelijkheid, om voorzorg te dragen voor onze rivier-werken, ook in het belang van de gemeenschap met het buitenland, — en verklaard, dat de behoefte daarvoor in 't vervolg niet zal verminderen, en dat een bewindsman, welke aarzelde, om het noodige daarvoor aantevragen, 's lands belang grootelijks op 't spel zoude zetten.

De heer *v. Goltstein* heeft op nieuw beweerd, dat de rigting van het departement niet beantwoordt aan het voorschrift der Grondwet, en tot betoog daarvan gewezen op het weigeren van uitgave op de provinciale begrooting in een provinciaal belang; — op het benadeelen van de belangen van gemeenten, door verscheidene derzelve onder één hoofd te brengen; — op het bevorderen van een bijzonder belang, door het herstellen van de afdeelingen voor de nijverheid; — op eene ongeoorloofde bemoeijing met de bevoegdheid der regterlijke magt, door het ontslag van den kapitein *Kicherer* bij de schutterij van Amsterdam.

Nadat de heer *Bachiene* onderscheidene bijzonderheden had opgegeven, welke moesten strekken, om de medegedeelde berekeningen te wijzigen, heeft deze spreker gewezen op het niet tijdig intrekken der dusgenaamde zeven-kinderen-wet; — op de te hooge pensioenen van aftredende ministers; — op de te hooge vrachten en assurantien; — op suiker-contracten enz., en heeft hij daaruit willen afleiden, dat daardoor zoo veel geld was verspild, door een vroeger bewind, dat men van die zijde geen regt meer had, om telkens op bezuiniging aantedringen.

De minister heeft den heer *v. Goltstein* geantwoord, dat de doorgestreken som op de provinciale begrooting van Utrecht was een subsidie aan de universiteit aldaar, en dus aan eene *Rijks-instelling*, 't welk niet kon worden geleden; — dat het brengen van sommige gemeenten onder één hoofd is geschied in het belang derzelve; — dat het herstellen van de afdeeling van nijverheid geenszins strekt ter bevordering van eenig bijzonder belang, en dat eene bewering van het tegendeel geheel als uit de lucht gegrepen moet worden beschouwd. Met betrekking tot het gebeurde met den heer *Kicherer* verklaart de minister, dat hij, onverwacht deswegens aangevallen, zich de gewisselde stukken niet meer naauwkeurig kan voorstellen; maar dat, afgezien van hetgeen deswegens is voorgevallen, bij hem de overtuiging bestaat, dat de Koning, in het belang van het behoud der schutterlijke tucht, gebruik heeft gemaakt van het hem opgedragen constitutioneel gezag, en dat hij minister Z. M. geen eervol ontslag heeft durven voorstellen, ten aanzien van een persoon, welke een tweede vonnis ten zijnen laste had.

Na het sluiten der algemeene beraadslagingen, heeft de minister, bij het bestrijden van het amendement van den heer *v. d. Heijden*, gewezen op het aangevoerde in de memorie, tot betoog van de noodzakelijkheid, om de jaarwedden van de commissarissen des Konings op de tegenwoordige hoogte te houden.

De heer *Mackay* heeft bij de verdediging van zijn amendement beweerd, dat de vermindering van bezoldiging der leden van de Ged. Staten was onbillijk, en zou strekken, om deze betrekking in handen te brengen van de dusgenaamde geld-aristocratie. — De heer *Lotsy* heeft verklaard, geenszins dit te duchten, en gemeend, dat men altijd op deze aangelegenheid zou kunnen terugkomen. — De heer *v. Zuijlen* vond bezwaar in de regeling van bezoldigingen, buiten medewerking van de Kroon. — Op grond, dat het bedrag der bezoldigingen aan de Kamer bij de begrooting wordt voorgelegd, om haar oordeel daarop te vernemen, is dit gevoelen door den heer *Godefroi* en andere sprekers bestreden. — De heer *v. Hassell* heeft eene vereeniging van provincien aangeprezen, als een middel, om tot een zuiniger provinciaal beheer te geraken. — De heer *Mackay* heeft zijn voorstel op nieuw verdedigd, en daarbij beweerd, dat bezuiniging in dezen zoude leiden tot benadeeling van de dienst. — Het voorstel is (gelijk gemeld is) met eene kleine meerderheid afgewezen.

In de avondzitting van gisteren is men gevorderd tot art. 34. Op eene vraag van den heer *Baud*, heeft de minister te kennen gegeven, dat met het bestuur van den Rijn-spoorweg onderhandelingen zijn geopend over eene aansluiting van dien weg aan de pruissische ijzerbanen; — dat, ondanks den langen adem van dergelijke onderhandelingen, de Regering zich vleide, binnen een niet zeer verwijderd tijdsbestek, der Kamer het ontwerp te kunnen voorleggen, 't welk zij in dezen meende te moeten beramen, en waartoe zij de medewerking der Kamer zal behoeven.

In deze zitting heeft de heer *van Voorst* aangedrongen op de voordragt van nieuwe verordeningen op de geneeskundige politie, welke reeds in Mei zijn toegezegd, doch aan welke toezegging nog geen gevolg is gegeven. Hij bestrijdt de redenen, welke de minister heeft voorgedragen voor het niet openbaar maken van het verslag der staatscommissie, en meent, dat de kosten daarvan door den verkoop van dit verslag zouden hebben kunnen worden gedekt.

De minister heeft daarop geantwoord, dat hij geenszins terug deinst voor het middel van openbaarheid, maar dat in Mei het hoofd dezer commissie, de tegenwoordige minister van Buitenl. Zaken, hem heeft te kennen gegeven, dat de commissie niet gestemd was voor het openbaar maken van haar verslag, maar dat zij wenschte, dat dit mogt geschieden met en benevens het verslag van de commissie voor het hooger onderwijs. In Mei is daar ook, volgens den minister, niet op aan gedrongen, en hij ziet steeds bezwaar in de niet onaanzienlijke kosten die door geen verkoop naar eisch zullen worden vergoed.

De heer *Godefroi* zoude het onnoodig oordeelen, om aan te dringen op voorziening in de medische politie, daar van de zijde der bewindslieden is erkend, dat deze dienst in *staat van verval* verkeert, maar meent zich verpligt, te verklaren, dat door de commissie nimmer de wensch is geopenbaard, dat haar arbeid niet mogt worden bekend gemaakt. Hij heeft verzekerd, dat deze commissie deze openbaarmaking allezins begeert, en dat de minister daar officieel van is onderrigt geworden. — Hij heeft verlangd te vernemen, waarom, na de suppressie van de commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam, daarvoor nog uitgaven worden gevraagd.

De minister heeft daarop geantwoord, dat hij nimmer met de medische commissie in dadelijke aanraking is geweest, en dat hij voornemens is, om met Januarij eene nieuwe commissie van toeverzigt te Amsterdam in te stellen. Na nog eenige woordenwisseling, heeft de minister geëindigd met de verklaring, dat, als de medische commissie het openbaar maken van haar verslag verlangt, zij hem hare redenenen daarvoor kenbaar moet maken.

De heer *Schiffer* heeft den minister afgevraagd, of hij op goede gronden overtuigd is van het nut der beraamde werken aan de rivieren. Hij verlangt in dat opzigt een vast en bepaald stelsel en meent, dat partiele verbeteringen dikwijls onbillijk en derhalve ongeraden zijn. Hem is voorgekomen, dat het herstel der oevers van de Maas voor rekening behoort te komen van de belanghebbende ingelanden.

Dit laatste gevoelen is door den heer *de Berg* bestreden, welke beweerde, dat de Maas den besten weg oplevert voor het vervoer van koopgoederen naar Pruissen, en dat het herstel van de oevers van dien vloed reeds veel te lang is uitgesteld. Hij verzekerde dat, in elk geval, de ingelanden onvermogend zijn, om in het gebrek te voorzien.

De heer *Mackay* verlangt eene commissie voor de zaken van den Waterstaat en ook voor het ontwerpen van de wet op dat stuk, op welker voordragt zoo zeer door de provinciale Staten is aangedrongen.

De heer *v. Akerlaken* oordeelt, dat de ingelanden aan de oevers van Maas, zoo niet geheel, dan ten deele in de kosten van de werken aan dezelve en aan het bed van dien vloed bete dragen.

De minister heeft verklaard, nader betreffende de aangelegenheden van de Maas te zullen antwoorden. Hij is niet overtuigd van het nut eener te benoemen commissie voor den Waterstaat, aan welke hij voor als nog geene bouwstoffen zoude kunnen leveren. Het is daarom, dat hij bij de prov. besturen heeft aangedrongen op het tot stand brengen van reglementen, als welke, eenmaal door den Koning goedgekeurd, verbindend zijn.

De bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is vervolgens genoegzaam geheel toegewijd aan de beraadslaging over het art. 35 (verbetering der rivieren; herstel en onderhoud der werken). Om te gemoet te komen aan een amendement van den heer *Dullert*, houdende dat aan de werken aan den mond van den IJssel niet zoude worden begonnen voor dat de Beneden-IJssel was verruimd, heeft de minister verzekerd, dat aan dat verlangen zoude worden voldaan, en wel uit de som, die voor de eerstgenoemde werken was voorgedragen, en heeft hij daardoor den gemelden spreker bevredigd. Daarop is het art. ten bedrage van *f* 506,119, met 60 tegen 3 stemmen, aangenomen.

Vervolgeds hebben de heeren *Groen* en *Gevers*, bij de overweging van art. 49, breedvoerig gesproken over het onderwijs hier te lande; de beoefening der wetenschappen; — de blijken van verval, die zij meenden te bespeuren, en de middelen, die naar hun oordeel, herstel zouden kunnen aanbrengen.

De beraadslaging zal dezen avond worden voorgezet.

— Bij de beraadslaging van de Eerste-Kamer over de wet, betreffende de heffing der grondbelasting in Limburg, heeft de heer *v. A. de Kempenaer* doen opmerken, dat de Staat zich in 1834 een aanzienlijk verlies heeft getroost, ten einde de bestaande ongelijke drukking der grondbelasting te doen ophouden; — dat Limburg daarin niet heeft gedeeld; — dat bij de voordragt wel, naar aanleiding van de wet van 1843, wordt bepaald, dat de aanslag naar gelang van de vermeerdering van de belastbare opbrengst zal verhoogd worden, maar dat de hoofdsom niet wordt opgegeven; — dat de wet alzoo berust op een beginsel, 't welk bezwarend voor de schatkist kan worden geacht. — De minister van Financien heeft dit ten deele toegegeven, en erkend, dat men in Limburg niet de helft betaalt van hetgeen waarvoor men in andere provincien is aangeslagen, maar dat de goedkeuring van de tegenwoordige voordragt in dezen niets prejudicieert. — De heer *Jordens* heeft zich geenszins daarmede kunnen vereenigen, en begrepen, dat op deze wijze de exceptionele toestand van Limburg ten onregte werd bestendigd.

De heer *Beerenbroek* heeft beweerd, dat de toestand van Limburg niet naar waarheid werd beoordeeld; — dat het vermogen van den grondbezitter aldaar niet was toegenomen, — dat in geene provincie de gronden zoo zeer met hypotheek zijn belast als in dat oord; — dat de ligging de ontwikkeling van handel en nijverheid belemmert; — dat sedert de afscheiding van Belgie de uitvoer derwaarts is afgesneden; — dat men nog steeds indachtig is aan een vorigen toestand, en dat ook met het oog op het gebeurde in 1848, eene verhooging van belasting zeer onstaatkundig zoude wezen.

De heer *Beerenbroek* is door den heer *Cremer* ondersteund. De heeren *v. Nispen*, *v. Eijsinga* en *de Jonge* hebben in den zin van den heer *de Kempenaer* gesproken, en geoordeeld, dat aan Limburg geen privilegie in het stuk van belasting mogt worden verleend. De minister heeft volhard bij zijn gevoelen, en beweerd, dat men eenen exceptionelen toestand, als dien van Limburg, niet op eens kon doen ophouden, en dat de voordragt als eene voorbereiding daartoe zoude kunnen dienen.

Op de vraag van den heer *v. Swinderen*, of de minister voornemens was, om binnen een kort tijdsbestek eene voordragt, betreffende de grondbelasting in Limburg, intedienen, heeft de minister geantwoord; dat hij zich geenszins dienaangaande kon verklaren; — dat, zoo lang de beraadslagingen in Dresden niet waren afgeloopen, de Regering zich met geene verpligting kon belasten, welke met de belangen van Limburg in eenig verband kunnen gerekend worden.

De voordragt is (gelijk gemeld is) verworpen met 24 tegen 8 stemmen. *Voor* hebben gestemd de heeren: *v. d. Beeken Pasteel*, *de Pité*, *v. Meurs*, *Beerenbroek*, *de Bruyn*, *v. Rhemen*, *Cremer* en *Blankenheym*.

— Bij de voordragt, ter amortisatie van schuld over 1850, wordt het reeds voorgestelde bedrag met nog een millioen verhoogd; — met bepaling, dat dit millioen zal worden aangewend tot inkoop ter beurze of bij inschrijving, en met afschrijving op het grootboek van 4 pc. werkelijke schuld.

Bij de memorie van toelichting verklaart de minister van Financien, dat, met inbegrip der aanzuivering van het tekort van 1848, bij de afrekening van de dienst van 1849, niet meer dan *f* 678,384 te kort zou komen.

Voor de dienst van 1850 hebben de middelen in *elf* maanden *f* 1,500,000 boven de raming opgebragt. Men mag dus die meerdere opbrengst over het geheele jaar veilig op dit bedrag stellen. Zulks geeft een overschot van *f* 800,000. Behalve dit is de bijdrage van het batig slot der koloniale administratie reeds tot *f* 7,200,000, en alzoo tot *f* 2,550,000 boven de raming, geklommen, en kan men nog eenig saldo verwachten.

In weerwil van de aangevraagde bijdrage voor het Haarlemmer-meer, zal de begrooting van uitgave niet klimmen boven het bedrag der geraamde middelen. Men mag zich derhalve gelukwenschen met het uitzigt voor de loopende dienst.

Daar kunnen echter nog bezwaren opkomen, welke niet uit het oog mogen worden verloren. Deze zijn in de eerste plaats het verlies op de ingetrokken gouden munt. Van de alzoo ingewisselde som van *f* 49,790,970, is voor *f* 21,836,000 verkocht, en daarop *f* 244,446 verloren. Van het nog te verkoopen bedrag van ruim 27 millioenen zal, bij den tegenwoordigen prijs van het goud, een in evenredigheid nog grooter verlies worden geleden, waarin door verhooging van de som, bij de wet van Mei 1850 daarvoor bestemd, op de loopende dienst zal behooren te worden voorzien. — Uit dien hoofde meent men zich tot *een* millioen voor de bedoelde vernietiging van schuld te moeten bepalen.

Bij deze memorie heeft de minister ook opgegeven de besparing, welke kan gerekend worden voor de dienst van 1850 te zijn verkregen door den vervroegden overgang van de *uitgestelde* in *werkelijke* schuld. Door dien overgang is het kapitaal der $2\frac{1}{2}$ pc. w. schuld vermeerderd met *f* 70,943,000, rentende *f* 1,773,587. Indien de overgang niet had plaats gehad, zoude men in 1850, om vier millioenen aantekoopen hebben moeten besteden *f* 2,200,000; — en kan dus de besparing worden bepaald op *f* 426,412-50.

De Regering verlangt echter, dat deze voordragt als geheel op zich zelve zal worden beschouwd en geenszins in verband met hetgeen in 't vervolg ter oprigting eener amortisatie-kas, en de aanwijzing van de aan dezelve toe te kennen inkomsten, zal kunnen gedaan worden. Zij oordeelt, dat de belangen van de schuldeisschers van den Staat het meest bevorderd worden door de intrekking van *vaste* schuld, en wel van die, welke de *hoogste* renten geeft, en derhalve, in verhouding tot den prijs der overige vaste schuld, de meeste besparing kan opleveren. Andere schulden, die hoogere renten geven (als die voor het Haarlemmer-meer en sommige wegen) zijn aan bijzondere regelen ter intrekking onderworpen. Hoe eenvoudiger de maatregel zij, en hoe spoediger deze kan werken, des te meer nut zal, naar het oordeel der Regering, daardoor kunnen worden gesticht.

HAARLEM, 21 December.

De laatst ontvangene *Javasche Couranten* verkondigen de volgende beschikkingen van den gouverneur-generaal

Militair Departement. Benoemd: tot adjud. bij het 1^{e} batt. inf., de 1^{e} luit. J. G. G. H. Strengnaerts; tot intend. 1^{e}. kl. van de milit. admin. (hoofd-intend.) de intend. der 2^{e} kl. J. H. Albrecht; tot tijdel. adjud. bij den comm. der troepen in de Wester-afd. van Borneo, de 1^{e} luit. L. F. Donleben; tot direct. van de geweerm.-school te Meester-Cornelis, de 1^{e} luit. der artil., F. G. Riesz; bij het wapen der inf., tot 1^{en} luit. bij het 13^{e} batt. M. H. Diekman.

Bevorderd: bij het wapen der inf., de 2^{e} luit. der inf. L. F. Donleben; bij de milit. adm. tot aspir.-betaalm., de adjud. onder-offi. F. C. van Gorp, van het garniz. batt. in de 2^{e} milit. afd.; bij het wapen der genie en sappeurs, tot *luitenant-kollonels:* de maj. der genie, W. C. von Schierbrand en de maj. L. J. Kroll; tot *majoors:* de kapits. J. C. H. J. de Veer J. D. M. van der Vlist, C. Stroo en J. G. M. Timmerman; tot *kapiteins:* de 1^{e} luits. W. A. C. Ardesch, C. W. Reumpol; W. E. Visser, G. H. von Pröck, T. van de Grampel, J. H. C. van Langen, F. van Ketwich, L. Rijsendaal, W. Campbell, G. C. E. van Daalen, W. A. Zelle, H. A. Steenmeijer, G. A. Muller en H. Tobinga; — tot *eerste luitenants:* de 2^{e} $luit^{s}$. G. B. F. Wiggers van Kerchem, J. B. A. Brumsteede, C. J. Riesz, W. Beijerinck, K. F. van Langen, A. Raaijmaakers; F. Thiel, G. L. Boonzaier, H. P. de Vos, A. C. Boers, P. C. S. van der Blom, F. C. J. Kroesen, F. C. H. van Vloten, C. F. Doerrleben, H. G. de Wolf van Westerroode, C. Eekhout, J. M. Bruijn, J. Keijzer, L. A. de Klerck, E. C. W. von Pirch, J. Stuurman, S. Schrieder en W. J. A. Visser; — tot *tweede luitenants:* de adjud.-onderoffic. J. T. Gallois, B. J. van Bosstraaten, P. A. A. Collard en G. M. Bouting; de serg.-maj^{s}. F. S. F. Veerman, F. Vrooland, L. H. J. Wollweber, J. C. Hamakers, H. C. L. Weijting, J. C. Albrecht, B. W. van IJperen en V. G. L. de Mol; de sergen. A. C. G. L. E. Bols, G. A. de Vos, F. A. Weijland; H. C. C. Hendriks, C. L. C. von Salomon, J. M. J. F. de Jongh, J. M. D. T. de Jongh, G. Strunz, A. J. Diepenbroek, H. E. F. L. von Schauroth, W. F. Tulp en B. E. G. Gerlach.

Bij de milit. administratie, tot intendant 2de kl. W. C. Filet; tot onder-intend. 1^{e} kl N. van Marion; tot betaalm. 1^{e} kl. A. Deckers, tot betaalm 2^{e} kl. E. C. Smets.

Tot maj. der genie, de kapt. G. H. Uhlenbroek; tot $kapt^{s}$. bij het corps sapp. de 1^{e} $luit^{s}$. E. A. Haitink, A. M. E. van Deventer en J. van Staveren; tot 1^{e} luit. bij het corps sapp., de 2^{e} luit. G. van Davelaar Cnopius.

Voorts is bepaald dat de voor de Ind. dienst benoemde technische ingen. J. E. Maas, als mil. ambt. 1^{e} kl. zal worden gesteld ter beschikking van den chef van het wapen der artill.

Geplaatst bij het hospitaal te Willem I, de offic. van gez. 3^{e} kl. C. E. Loebell; bij het hospit. te Samarang, de offic. van gez. 3^{e} kl. E. F. M. Helmkampf; bij het 13de batt. inf. de maj. A. J. Andressen, van het wapen der inf. — Goedgekeurd dat door het militair depart. bevelen zijn gegeven tot plaatsing bij de geneesk. dienst op Banka, van den apoth. 2^{e} kl. G. W. Steegeman, — dat naar de Wester-afd. van Borneo is gezonden de offic. van gez. 3^{d} kl. P. M. le Fevre.

Ontslagen: eervol uit Z^{r}. M^{s}. dienst, onder toekenning van pensioen, de maj. der genie T. A. Kortz; de 1^{e} luit. der inf. D. L. A. Buchner; de 1^{e} luit. der artill. J. Welter, als tijd. directeur directeur der geweerm.-school te Meester-Cornelis.

De Raad van administratie der Overijsselsche Kanalisatie-Maatschappij heeft benoemd tot hoofd-ingenieur voor de uittevoeren werken den heer *L. van de Kasteele*, Rijks ingenieur te Deventer, en tot adsistent-ingenieurs de heeren *T. J. Stieltjes* te Zutphen en *J. W. Bake* te Utrecht.

Het heeft H. M. de Koningin-moeder op nieuw behaagd, de som van *f* 50 te schenken aan het bestuur der Vrouwen-vereeniging van weldadigheid te Noordwijk-binnen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 21 December. Den 20sten dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Antje*, kapt. Ruiten van Havana, Don van Dantzig en Hazewinkel van Stettin en uitgezeild de schepen *Wilhelmina*, kapt. Klint naar Suriname, *Richard Anderson*, kapt. Coffin naar Newjork en Baltime, Bakker naar Triest, Weits naar Corfu, Strijbos naar Napels, Kontermowitz en Fyn, beide naar Marseille, Maass naar Cadix, Croese en Pavey (st.), beide naar Londen, C. Ouman en Driest, beide naar Newcastle; de wind n. w. en n. o.

Den 18^{den} dezer is op de Schelde bij het fort de Nolle vastgeraakt het schip *Anna Petronella*, kapt. Arends, van Riga naar Antwerpen.

Den 17^{den} dezer is ter reede van Deal lek binnengeloopen het schip *Louisa Christina*, kapt. Peters, van Suriname naar Amsterdam.

Den 11^{den} dezer is op 47° n. b. en 11° w. l. gepraaid het schip *de Snelheid*, kapt. Gorter, van Amsterdam naar Suriname; den 16^{den} Nov. op 3° 30′ n. b. en 22° 30′ w. l. het schip *Albrecht Beyling*, kapt. van der Erve, van Hartlepool naar Hong Kong; den 8sten dito op 11° 40′ n. b. en 23° 23′ w. l. het schip *Mary Goddard*, kapt. Koens, van Rotterdam naar de Kaap de Goede Hoop; den 29sten Sept. op 35° 42′ z. b. en 92° 25′ o. l. het schip *Ternate*, kapt. T.

Cars Tz., van Rotterdam naar Makassar en 12 Aug. op 20° 24′ z. b. en 31° 54′ w. l. het schip *Dorothea*, kapt. Visser, van Amsterdam naar Padang.

Te Delfzijl is aangekomen Gust, van Bremen naar Amsterdam. Te Batavia het schip *de Vriendschap*, kapt. de Boer van Algoabaai. Te Newjork het schip *Malonia*, kapt. Berghuis; te Boston het schip *St. Helena*, kapt. Keus, beide van Rotterdam. Te Genua Olsson van Amsterdam. Te Nantes Maasdijk van Rotterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

21 *December* 1850. — 4½ *Ure.*

		van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½ pct.	56 7/8	57	56 15/16
" "	3 "	66 3/4	67	66 7/8
" "	4 "	87 1/2	3/4	87 9/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ "	88	—	—
Handelmaatschappij .	15 *Jan.* "	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4 "	86 1/2	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.		—	—	—
Leen. " " .	4½ pct.	97 7/8	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ "	90 1/4	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3 "	54 1/8	1/4	54 3/16
" . . .	5 "	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5 "	104 7/8	—	—
" " 1828/1829,	5 "	103 7/8	—	—
Certificat. " 1831/1833.	5 "	94	—	—
" " 1840. . . .	4 "	86 5/8	—	—
" bij Stieglitz . .	4 "	—	—	—
" " " N. .	4 "	85 1/2	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6 "	—	—	—
Certific. van " . .	6 "	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*	—	—	—
Obligatiën	4 pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5 "	12 3/4	7/8	12 3/4
" " £ 510,	5 "	12 15/16	13 1/8	12 15/16
" Onb. Stukk.	5 "	—	—	—
Obligatiën	3 "	39 1/16	—	—
" Binnenl. . . .	3 "	33 9/16	5/8	33 9/16
Passieve		—	—	—
Ardoin Coupon		8 1/8	3/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5 pct.	—	—	—
" " " . .	4 "	—	—	—
" Metalliek . .	5 "	70 1/2	71 1/4	71 1/4
" " N. . .	5 "	75 3/8	76 1/8	76
" " . .	2½ "	37 1/2	38	37 7/8
BELGIE, ...		—	—	—
Banc. Belgie	2½ pct.	—	—	—
Rothschild, ...	2½ "	46 15/16	47	—
"	4½ "	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 "	—	—	—
" " £ 200	5 "	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4 "	35 7/8	—	—
"	4 "	35 1/2	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 "	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½ "	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3 "	32 3/8	1/2	£ 100
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1¾ "	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5 "	32 3/4	7/8	32 13/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actiën.		2 15/16	—	—

Denemarken oblig. te Londen 5 pc. 98½ à 5/8. Griekenland oblig. geldl. 1825, 5 pc. 2 11/16 à 3 7/16. Grenada oblig. uitgest. 4 3/16 à ¼. De 4½ Russen 93½. Louisiana 5 pc. 96 — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels*,
J. STROEVE Bz., *Pres.*

De markt in binnenlandsche fondsen was heden iets williger gestemd. — Van de buitenlandsche fondsen waren de oostenrijksche metallieken tot hoogere prijzen gevraagd; de overige soorten waren nagenoeg als gisteren. — Zuid-americaansche fondsen aangeboden.

BERLIJN, 19 December. De 3½ pc. Schuldbr. 84.

FRANKFORT, 19 December. De 5 pc. metall. 73 g. De 2½ pc. Nederl. 56¼. Spanje 3 pc. binn. 33 3/8.

LONDEN, 19 December. De 3 pc. gecons. resc. 96¾ à 7/8. Mexico 35½ à 36. Peru 81½ à 82½; uitgest. 36½. Grenada 18¼ à ½. Spanje 18 3/8 à 19, en 40 1/8. Nederl. 58½ à 59.

PARIJS, 20 December. De 5 pc. renten 95 fr. 70; 3 pc. 57 fr. 90. Bank-actien 2330. Spanje 3 pc. 34 7/8.

ANTWERPEN, 20 December. De 5 pc. Belgie (1848) 97 à 97¼; 3 pc. Spaansche 12 5/8.

SCHOUWBURG TE ALKMAAR.

Met toestemming van het Edel-Achtbaar Bestuur der Stad Alkmaar.

Vrijdag 27 December 1850
(N°. 3 van het Abonnement),
door het personeel van den Amsterdamschen Schouwburg, onder directie van

M. WESTERMAN EN J. EDUARD DE VRIES;

zullende alsdan ten Tooneele gevoerd worden:

BERTRAM DE MATROOS.

Tooneelspel in vier Bedrijven, met een Voorspel, naar het Fransch van *N. J. Bouchardy* (Schrijver van *Lazaro de Veehoeder*), door den Heer *D. Sluyter*. Gevolgd door:

DE EERSTE LIEFDE,

OF DE HERINNERINGEN DER KINDSCHHEID.

Blijspel met Zang, naar het Fransch van *E. Scribe.*

Aanvang ten zes ure precies.

*** De onderstaande Officieren, aan boord van het Schip *Joän*, Kapt. *v. Assendelft de Coningh*, roepen bij deze hun **hartelijk vaarwel** toe aan hunne Ouders, Betrekkingen en verdere Landgenooten, als: 2e Lt. der Inf. *G. H. J. Grouw*; 2e Lt. der Kavall. *P. J. van der Heijde*, *W. M. van Bunge* en *P. van der Putt*; 2e Lt. der Artill. *J. F. Anten*, *J. W. Veldman* en *F. C. H. Gorissen*, en de Off. van Gez. *F. Röhr* en *C. Helfrich*.

Dit Zee, den 20sten *December* 1850.

*** Getrouwd:

E. W. MEIJER,
1e Luitent. Adjt. Oost-Indische Leger, met
J. J. W. SOESMAN.

SAMARANG, 7 October 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

HARDERWIJK, 19 December 1850.

H. C. HALLEGRAEFF,
Officier van Gezondheid, en
E. M. TIJHOFF.

*** Bevallen van eene DOCHTER *F. I. MERSSENN VAN BASEL*, geb. *BUTIN BIK*.

PAMOTTAN, den 5den October 1850, Residentie *Rembang*, Eiland *Java*.
Eenige kennisgave.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *TITIA HENRIETTA JACOBA WILHELMINA ELIZABETH D'OZY*, geliefde Echtgenoot van
S. VAN DEVENTER JSZN.

PASSAROEWAN (Eiland *Java*), 16 October 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *ALETTA BEVEL*, geliefde Echtgenoot van
W. W. HESSELING.

NIJMEGEN, 16 December 1850.

*** Heden avond beviel van eene welgeschapene DOCHTER *A. S. VAN LEESEN*, geliefde Echtgenoote van
H. VAN DEN BERG.

MONTFOORT, 18 December 1850. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *C. E. TER BRUGGEN*, geliefde Echtgenoote van F. W. C. KRĒCKE.

UTRECHT, den 18den December 1850.

*** Bevallen van een' ZOON *M. HONIG*, geb. *VAN DER MAATEN*. Eenige kennisgeving.

ZAANDAM, 18 December 1850.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *L. J. VROLIK*, geliefde Echtgenoot van
J. C. s'JACOB.

AMSTERDAM, 18 December 1850.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *M. E. LANDT*, geliefde Echtgenoote van
D. P. J. VAN WANING.

'sGRAVENHAGE, den 19den December 1850.

*** Bij mijne aankomst van *Java* in het Vaderland, op den 10den dezer, vernam ik het voor mij zoo droevig afsterven mijner geliefde Echtgenoot, ALETTA SARA RIJKE, in den ouderdom van 24 jaren, op den 11den November ll. alhier overleden, waarvan thans langs dezen weg aan Vrienden en Bekenden kennis wordt gegeven.

LEYDEN, 17 December 1850.
J. G. OLIPHANT.

*** Heden overleed onze eenigste Lieveling, MARINUS JOHANNUS, in den ouderdom van bijna 18 maanden.

L. J. TEMMINCK JR.
W. J. TEMMINCK — GALLOIS.

TOEMPANG, 19 September 1850. (Res. *Passaroëan.*)

*** Het DOCHTERTJE, over welker geboorte wij ons voor 8 dagen mogten verheugen, werd heden door den Hemelschen Vader wederom van ons weggenomen.

SEXBIERUM, 17 December 1850.
R. JENTINK,
Predikant.

*** Heden overleed Mejufvrouw JOHANNA BARENDS, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

HOOGEZAND, 17 December 1850.
S. MEIHUIZEN Sz.,
Executeur-Testamentair.
Eenige kennisgeving.

*** ROTTERDAM, 18 December 1850. Heden overleed, in den ouderdom van bijna 72 jaren, de Hoog-Wel-Geboren Heer JOHAN FREDERIK Baron VAN REEDE VAN OUDTSHOORN, Ontvanger der In- en Uitgaande Regten alhier.

*** Mogt ik mij op den 3den dezer verheugen met de gelukkige bevalling mijner teedergeliefde Echtgenoote, ANNA MARIA VELDHUYS, heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het Gode behaagde haar, in den leeftijd van ruim 31 jaren, tot zich te nemen.

Slechts 3½ jaar mogt ik het voorregt van eenen gelukkigen Echt smaken. Drie Lievelingen liet zij mij na, te jong om hun onherstelbaar verlies te beseffen.

AMSTERDAM, 18 December 1850.
S. P. VAN VLISSINGEN.

*** Heden morgen overleed onze waarde Vader en Behuwd-Vader, JOHANNES ANSELMUS SCHIFF, in den ouderdom van ruim 87 jaren.

NIJMEGEN, den 19den December 1850.
Eenige kennisgeving.

W. C. SCHIFF.
C. SCHIFF.
T. W. SCHIFF,
WAERMA.

*** Heden ontvingen wij de treurige tijding dat onze geliefde Zoon, J. J. VERBURGT, 2de Luitenant-Ingenieur, in den ouderdom van 24 jaren, te *Batavia* is overleden.

G. J. VERBURGT.
A. E. VERBURGT, GIJSE.

ZUTPHEN, 19 December 1850.

*** ONTVREEMD:

De onderstaande **EFFECTEN**, welke verzoeke niet te koopen of te beleenen, maar bij voorkomen daarvan kennis te geven ten Kantore van A. WIJNANDS & C°., Commissionnairs in Effecten te Haarlem, te weten:

2 à *f* 1000 2½ pc. Certificaten, Administratie *S. & D. Saportas c. s.*, N°. 1218 en 97831.

1 à Fl. 1000, H. Ct. *f* 1250, 5% Nieuwe Matallicq, N°. 5312.

2 à Roebs. 500, H. Ct. *f* 2000, 4% Certificaten Rusland, bij *Hope en C°.*, N°. 1218 en 12964.

NB. Deze laatsten zonder de bladen Coupons of Talons.

*** Elk die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan, of eenige Papieren onder zich heeft behoorende tot de Nalatenschap van wijle Mejufvrouw CHRISTINA THIJSSEN, in leven Weduwe van wijlen den Heer RUTGER VAN ALLER, gewoond hebbende te Nijkerk en aldaar op den 11den November 1850 overleden, gelieve daarvan opgave of betaling te doen of kennis te geven ten Kantore van den Notaris COLENBRANDER, te Nijkerk, voor 1° Februarij eerstkomende.

*** De ondergeteekende, gedurende 43 jaren Onderwijzer der Jeugd in de N.-Beemster, vraagt, om met primo Januarij 1851 in dienst te treden: Een waarnemend HULP-ONDERWIJZER, van minstens den derden Rang, tegen genot van Kost, Inwoning, Bewasschen en Benaaijen, en, van wege de Gemeente, een Salaris van *f* 80.

Gegadigden worden tot een vergelijkend Examen opgeroepen tegen den 30sten dezer, des morgens ten 10 ure, in *het Gemeentehuis*; getuigschriften enz. moeten *franco* ingezonden worden, vóór of op den 29sten, aan C. HARTOG, Secretaris der Commissie van Plaatselijk-Schooltoezigt.

P. VAN VEEN.

Beemster, 19 *December* 1850.

*** H. N. BALSEM, openbaar Onderwijzer te 's Bosch, vraagt eenen SECONDANT, die den 2den of 3den Rang bezit en in staat is de Fransche en Hoogduitsche Talen te onderwijzen. Brieven *franco*.

*** Tegen 1° Februarij e. k. of vroeger verlangt men in eene drukke Huishouding, ter assistentie: Eene BURGER JUFVROUW, van de Herv. Godsdienst. Adres, Letter W, *franco*, bij de Boekhandelaars A. CRANENDONCQ en ZOON, te Nijmegen.

*** Een HEER, van de Protestantsche Godsdienst, oud 35 jaren, wenschte zich in het Huwelijk te begeven en neemt dezen, hoe langer hoe gebruikelijker weg te baat, om zich eene Levensgezellin te kiezen. Hij is zich onvermogend, doch door werkzaamheden verhinderd met het *Schoone Geslacht* in aanraking te komen. Hij zoude gaarne zijne keus vestigen op een Meisje, onverschillig van welke Godsdienst, tusschen de 25 en 30 jaren, met een ruim inkomen. Men kan van de stipste geheimhouding verzekerd zijn. Hierop reflecterenden worden verzocht zich met *franco* Brieven te adresseren, onder de Letters R. F., aan de Boekhandelaren VAN GULICK en HERMANS, te Breda.

*** Wordt verlangd, om dadelijk of met 1 Januarij in dienst te treden: Eene bekwame DERDE MEID, van de Protestantsche Godsdienst, goed kunnende Stoppen, Mazen, Naaijen en met de Wasch omgaan, als ook fijn goed kunnende Strijken en van voldoende getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters L. L., bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem.

*** Men verlangt tegen primo Mei 1851, te Enschede, Provincie Overijssel, bij een Hollandsche Familie, met vier Kinderen: Eene bekwame DIENSTBODE, met de hollandsche levenswijze bekend en welke gezond en sterk is, in staat al het Huiswerk te kunnen verrigten, tegen een Loon van vijftig gulden in het jaar. Opgave van ouderdom en waar men informatien omtrent de vereischte bekwaamheid en goed gedrag kan bekomen, met *franco* Brieven onder Letter V, bij den Boekhandelaar C. JENNES' te Enschede.

*** Zij die REKENINGEN hebben ten laste van den Polder ***Waard en Groet***, loopende over het jaar 1850, worden verzocht die vóór den 10den Januarij e. k. in te dienen ter Secretarie des Polders, te Winkel: zullende alle na dien dag inkomende Pretentiën niet in de Rekening van 1850 kunnen worden opgenomen en alzoo onbetaald moeten blijven tot Januarij 1852.

Winkel, 14 *December* 1850.

De Secretaris van het Polder-Bestuur,
A. R. SLOOS.

*** **GESTICHT *MEERENBERG*.**
AANBESTEDING VAN RUNDVLEESCH,
aantevangen met 1° *Januarij* 1851.

Gegadigden worden verzocht hunne Inschrijvings-Biljetten in *persoon* aan het Gesticht inteleveren, op Vrijdag den 27sten December 1850, des voormiddags ten 10 ure.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter visie, van heden af, aan het Gesticht.

KARDINAAL,

van J. P. MOND en ZOON, Apothekers te 's Gravenhage, Vlamingstraat aldaar.

Dit Artikel, naar de keuze met *Wijn* of *Melk* gebruikt, blijft bij voortduring verkrijgbaar bij de volgende H. H. Apothekers, als: Te Amsterdam, *P. L. Gude*, Kalverstraat; Alkmaar, *G. Luijmes*; Haarlem, *Dk. Klinkert*; Hoorn, *H. van Waesbergen*; Leyden, *W. C. Bock*; Rotterdam, *P. v. d. Vliet*; Gorinchem, *P. S. D. Schultze*; Middelburg, *L. Ripping*; Utrecht, *R. J. van Rooijen*; Amersfoort, *F. J. Hondius en Zoon*; Tiel, *A. J. Faassen*; Nijmegen, *J. H. Coenen*; Arnhem, *F. Frowein*, en Dordrecht, *N. C. M. van Someren Brandt*.

*** BELANGRIJK BERIGT

VOOR STAMELEN, SPRAAKGEBREKEN EN DOOFHEID.

De Heer WEINTHAL, van Hamburg, deze Gebreken *zonder Operatie* genezende, is dagelijks te spreken, van 9 tot 3 ure, in het Hôtel *de Kroon*, op de Groote Markt, N°. 7, te Haarlem.

*** ZAANLANDSCHE DILIGENCE-ONDERNEMING

van

J. COUWENHOVEN Jansz.

Van af den 25sten December zal de voormiddag-dienst van *Haarlem* tot 15 Mei 1851 worden *gestaakt*; blijvende de verdere Diensten geregeld als volgt:

Van *Zaandam* naar *Haarlem* en tusschen gelegene plaatsen des morgens 6 ure, in correspondentie op de eerste naar *Rotterdam* en *Amsterdam* vertrekkende Spoortreinen, en van

Haarlem, langs dezelfde route terug, des namiddags ongeveer ten 5¼ uur, na aankomst der Spoortreinen, welke ten 3 ure van *Rotterdam* en ten 4½ ure van *Amsterdam* vertrekken.

Eene opmerkingswaardige genezing te *Hobart-Town* door de PILLEN en ZALF van HOLLOWAY. De Majoor *Walch*, te Hobart-Town, schrijft, dat de *Pillen* van *Holloway* zeer voordeelig bekend zijn in van Diemensland. Hij spreekt van eenen Man die sedert jaren onder de behandeling was geweest van de Geneeskundigen aldaar en dat dezelve, ten laatste als ongeneesbaar verklaard en als dusdanig uit het Hospitaal gezonden zijnde, zoo ellendig en zwak was geworden, dat

hij slechts met behulp van anderen eenige schreden konde gaan. In dezen toestand begon hij de Pillen van Holloway te gebruiken, welke zijn geheel Gestel zoo volmaakt als het ware hernieuwd hebben, dat hij thans een sterk en gezond man is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50 *f* 23,50.
Potjes Zalf à „ 0,90, „ 2,10, „ 3,30, „ 8,15, „ 15,90 „ 23,90.

Zijn op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij de Depôthouders *W. C. van Dort*, te 's Hage, *B. Adama*, te Amsterdam, en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's* Etablissement.

*** **DOOR VERANDERING VAN AFFAIRE UIT DE HAND TE KOOP:**

Een in den jare 1846 nieuw gebouwd WOON- en WINKELHUIS, voorzien van 3 Kamers, met dezelfs ERF en TUIN, waarin 31 fijne Vruchtboomen, te zamen groot in oppervlakte 11 Roeden, 70 Ellen, staande en gelegen in den Wieringerwaard, geteekend met Num. 114ᵃ, Kadastraal Sectie E, Numˢ. 279 en 281.

Hebbende het debiet in *Grutters-* en *Kruidenierswaren*, *Tabak*, *Koffij*, *etc.*, *etc.*, gedurende de laatste negen jaren, door elkander gerekend, bedragen ruim *f* 5500, blijkens voorhanden zijnde bescheiden.

Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner, KLAAS VISSER Psz.

*** **DOOR VERTREK NAAR ELDERS** wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een wel ter nering staand HUIS en ERVEN, te Haarlem, waarin de *Broodbakkers-Affaire* nog werkelijk wordt uitgeoefend. Onder den Koopschat zullen mede begrepen zijn de Gereedschappen, daartoe behoorende. Te bevragen ten Kantore van A. WIJNANDS & Cº., in de Groote Houtstraat, Wijk 4, Nº. 35. Brieven *franco*.

*** Er wordt te KOOP gepresenteerd: Een POONSCHIP, groot 43 Tonnen, met Tuig en Toebehooren. Te bevragen bij den Eigenaar, J. VAN DER MADE Dz., te Klundert.

*** Te KOOP: BIGGEN, van echt volbloed Berkshire-Ras, op den Huize *Berkenrode*, bij Haarlem.

*** HOUTVEILING in de Bosschen van *Watervliet*, onder Velsen, op Vrijdag den 27sten December 1850, des morgens om 10 ure, van zwaar HAKHOUT.

*** Men zal op Zaturdag den 28sten December 1850, des namiddags ten een ure, te Utrecht, achter St. Pieter, in *het Lokaal van Verkoopingen*, in het openbaar veilen en verkoopen:

Nº. 1. Eene kapitale HOFSTEDE, bestaande in een Huis, Berg, Schuur en verdere Betimmering; mitsgaders ruim 23 Bunders BOOMGAARD-, BOUW-, WEI-, HOOI- en BOSCHLAND. Nº. 2. Drie Bunders, 78 Roeden HOOILAND. Alles gelegen in de Gemeente Ruwiel, bij het Noordeinde van Portengen, strekkende, van den Portengenschen-Dijk, gedeeltelijk tot aan de Byleveld en gedeeltelijk tot aan de Gemeente Oudhuizen. Verhuurd aan *Johannes Spruyt*, om *f* 640 in het jaar. De Perceelen zullen eerst afzonderlijk en daarna te zamen worden geveild.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

*** Men is voornemens op Maandag den 30sten December 1850, te beginnen vóór den middag te tien ure, ten Huize Nº. 34, in Wijk A, aan de zuidzijde van de Oudegracht te Alkmaar, eene openbare verkooping te houden van BOEKEN, PLATEN, KAARTEN, RARITEITEN en LIEFHEBBERIJEN, waaronder: de Bijbel van *Van der Palm*, de Bijbel voor de Jeugd van *Van der Palm*, Salomo van *Van der Palm*, de Werken van *Jacob Cats*, *Wagenaars* Vaderlandsche Geschiedenis, het Vaderlandsch Woordenboek van *Kok*, het Aardrijkskundig Woordenboek van *Van Wijk Roelandszoon*, *Martinet*, Historie der Wereld, *Nollet*, over de Natuurkunde, eenige Dichtwerken van *Bilderdijk*, *Helmers*, *da Costa*, *Beets* en anderen, alsmede verschillende Werken over het Romeinsche, Oud-Hollandsche, Fransche en Nederlandsche Regt, met Wetboeken; voorts eene Telescoop, eene Obtica, eene zwart Ebbenhouten Fluit met eenige Muziek, eenige Mechanische Werktuigen, Loket- en Boekenkasten en hetgeen verder zal aangeboden worden. Alles nagelaten door den Wel-Edelen Heer A. VAN DE VELDE Gz., in leven Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Alkmaar, en al hetwelk op Vrijdag en Zaturdag den 27sten en 28sten te voren, van des voormiddags tien tot des namiddags vier ure, ter gemelde plaatse door een ieder zal kunnen worden bezigtigd.

*** Op Vrijdag den 10den Januarij 1851, des voormiddags ten elf ure, zal in *het Regthuis* te Zuid-Polsbroek publiek worden verkocht:

Eene kapitale HOFSTEDE, bestaande in een ruim, sterk Woon- en Bouwhuis, Schuur, twee Bergen, benevens 22 Bunders, 34 Roeden, 40 Ellen WEI-, HOOI- en BOUWLAND, staande en gelegen in de Gemeente Noord-Polsbroek; mitsgaders 6 Bunders, 45 Roeden, 5 Ellen dito LAND, gelegen in de Gemeente Zuid-Polsbroek.

Te aanvaarden: de Landerijen dadelijk en de Betimmeringen den 1sten Mei 1851.

Breeder bij Biljetten en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik.

*** *Ten voordeele der Armen* van de Hervormde Gemeente te *Hilversum* wordt heden uitgegeven bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, te Amsterdam, en is alom te bekomen:

ERNSTIG LEVEN.

Opwekkingen tot Christelijke Werkzaamheid en IJver, door J. HAMILTON, Predikant bij de Nationale Schotsche Kerk. Gebonden in geperst Linnen Band, *f* 1,—.

MORGEN KERSTFEEST JONGE LIEDEN, NIEUWJAARSREDE, HET VOLMAAKTE KIND

en andere Kinderredenen, uitgesproken door J. V. D. ROEST, in leven Predikant te Haarlem, à *f* –,15; de 12 Stuks *f* 1,50.

CHINA EN HET EVANGELIE.

Het VERSLAG DER ALGEMEENE VERGADERING van Afgevaardigden der Vereenigingen tot bevordering des Christendoms onder de Chinezen, gehouden te Amsterdam, den 7den November 1850, is heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld voor 25 Cents.

Door de Vereeniging tot bevordering van het Christendom onder de Chinezen is mede uitgegeven:

OVERZIGT, door Prof. H. C. MILLIES.

DE ZENDING NAAR CHINA en hare vereischten, volgens Dʳ. K. GÜTZLAFF.

BERIGTEN nopens den toestand en de vorderingen van het werk der inlandsche Evangelisten in China. 2 Stukjes.

De prijs van elk dezer vier Stukjes is 10 Cents. De uitgave geschiedt bij J. C. LOMAN JR., te Amsterdam.

*** Bij H. LAGERWEIJ, te Dordrecht, ziet het licht, zoo mede bij SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPEL en BAKKER, te Amsterdam, en verder alom verkrijgbaar gesteld:

WEÊRVOORSPELLENDE TAFEL
VOOR HET JAAR 1851,
opgesteld ter bevordering en ten gebruike van
LANDBOUW, KOOPHANDEL EN ZEEVAART.

PRIJS **20** CENTS.

1. Kan de LANDMAN zijne Zaai- en Oogsttijden naar deze Tafel inrigten.
2. Wordt de KOOPMAN voorgelicht op welke tijden de Koude, Vorst enz. eenen nadeeligen invloed op verscheidene voortbrengselen der Aarde kan hebben, ten einde daarnaar het spekulative in den Koophandel te kunnen regelen.
3. Kan de ZEEMAN, door de stormachtige en *kritieke* Maankwartieren te observeren, menig gevaar en schade voorkomen.

*** Door W. H. v. HEYNINGEN is verzonden: Nº. 1, 1851, van:

HET TOILET,
TIJDSCHRIFT VOOR VROUWELIJKE HANDWERKEN.
IN MAANDELIJKSCHE AFLEVERINGEN VAN 25 CENTS.

Dit Tijdschrift wordt maandelijks uitgegeven en zal bevatten:
Om de twee maanden eene MODEPLAAT van het *Bureau de Follet* te Parijs, die **gelijktijdig** met de Fransche wordt uitgegeven.
Maandelijks TWEE Patronen, een voor **BORDUUR-** en een voor **HAAKWERK**, etc.
Twee keer 's jaars een stuk **GOEDE MUZIJK**, voor Zang en Piano.
Maandelijks een kort overzigt der nieuwste Modes en eene uitlegging der verschillende Patronen.
Voorts zal de Redactie zich niet alleen bepalen bij de gewone Handwerken, maar ook van tijd tot tijd minder algemeene zaken beschrijven; zoo wenscht zij in den loop van dezen Jaarg. eene volledige handleiding te geven tot het vervaardigen van alle soorten van **WASVRUCHTEN** en **BLOEMEN** en **HAARWERK**. Onder de rubriek: VERSCHEIDENHEDEN, zullen huishoudelijke Recepten worden gegeven.
Men abonneert zich voor eenen geheelen Jaargang.
Op herhaald verzoek van vele abonnés, kan men ook, in plaats van om de twee maanden, **elke maand eene Modeplaat** ontvangen, tegen 50 cents verhooging per jaar.

Bij GEBR. J. en H. VAN LANGENHUYSEN, te 's Gravenhage, ziet het licht en is bij de voornaamste Boekhandelaren te bekomen:

I. **DE VERDEDIGING VAN NEDERLAND** in 1672 en 1673.
Bijdragen tot de Staats- en Krijgsbedrijven van het Vaderland. Voor een groot deel uit onuitgegeven Stukken zamengesteld door de 1ᵉ Luit.-Ingenieurs Jhr. J. W. VAN SYPESTEIJN en J. P. DE BORDES.
Tweede en laatste gedeelte, met eene Kaart. *f* 3,20.

II. **KAART** van de Verdedigings-Linie, van de Provincie Holland in de jaren 1672 en 1673. Schaal van 1,115,500. *Op best velin Papier en niet gekleurd*, à . . . . *f* 1,—

III. **WETGEVING** op de Successie-Regten. *Tweede Gedeelte, tweede Aflevering*, à . . *f* 1,—

*** Bij den Boekverkooper P. H. NOORDENDORP, te 's Gravenhage, zijn nog slechts weinige Exemplaren verkrijgbaar van:

EEN BEELD DER TOEKOMST.
ROMANTIESCH GEDICHT
DOOR
A. J. DE BULL,
GEÏLLUSTREERD DOOR **Ch. Rochussen,**
ONTLEEND AAN DE GESCHIEDENIS DER
KERKHERVORMING
EN DIE DER
ONGESLOTENE GEMEENTE
TE UTRECHT,
TIJDENS
HUIBERT DUIFHUIS.
Gebonden in Linnen Band, met vergulde Stempels.
Prijs *f* 2,90.

*** Door W. H. VAN HEYNINGEN wordt eerstdaags verzonden:
Het Programma van den **DERDEN** Jaargang van

HET GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT
NEDERLAND.

Door een ruim debiet en ondersteuning van onze Auteurs ondergaat **NEDERLAND** eene **aanzienlijke uitbreiding**, zoodat elk Nummer
EEN VEL DRUKS MEER EN EENE KEURIGE PLAAT
zal bevatten. Het zal geregeld elke maand Boekbeöordeelingen bevatten en daarin zonder liefde of haat voor personen handelen.
Het geeft geene breede lijst van Mede-Arbeiders. 't Heeft een verleden waaroop het wijzen kan, dit is zijn waarborg voor de toekomst.

Inhoud van het 1ste Nummer:
B. TER HAAR, Droomen.
A. BEELOO, Phantasiën in den Achterhoek.
G. P. KITS VAN HEYNINGEN, Wat Liefde doet.
P. A. GENESTET, Aan iedereen.
Boekbeöordeelingen.
't Verschijnt op den 1sten van iedere maand, à *f* 10,50 per jaargang.

*** Bij J. BRANDT en ZOON en C. L. SCHLEIJER en ZOON, te Amsterdam, J. ENSCHEDÉ en ZONEN, te Haarlem, de ERVEN R. J. SCHIERBEEK en ERVEN Wed. M. VAN HEIJNINGEN BOSCH, te Groningen, is uitgegeven en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

VERVOLG der CHRISTELIJKE GEZANGEN, ingevoerd in 1826, voor de EVANG. **LUTHERSCHE GEMEENTEN** in *het Koningrijk der Nederlanden.*

Dit Bijvoegsel, bestemd om met en benevens den bestaanden Bundel door één te gebruiken — en wel voor de eerste maal op het *Kersfeest* van dit jaar — is verkrijgbaar in *dezelfde* formaten als het bestaande Gezangboek en geschikt om *daarbij* in één Band gebonden te worden.

VERVOLG op het **KORAALBOEK** der *Gezangen voor de Evangelische* LUTHERSCHE *Gemeenten*, bevattende de Melodyen der Gezangen in bovengemeld Vervolg voorkomende, voor het *Orgel* en *Piano*, door A. D. LOMAN, *Evang. Luth. Predikant te Deventer.*

*** **VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.**

Bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, te *Amsterdam*, komt heden van de pers en is alom verzonden:

I. *A. DUMAS.* Het Halssnoer van de Koningin. Vervolg van de Gedenkschriften van een' Geneesheer. 3ᵉ of laatste Deel. Met Plaat. . . . . *f* 2,90.

II. *A. DUMAS.* Het Halssnoer van de Koningin. 3 Deelen kompleet. Met Platen. . . . *f* 8,70.

In Leesgezelschappen en Leesbibliotheken kan dit boeijende Werk, uit het belangrijkste Tijdperk der Fransche Geschiedenis, niet gemist worden.

III. DE DWEEPERIJ VOOR DWEEPERS EN NIET DWEEPERS, door een' Vriend en tevens een' Vijand van Dweepen; waar achter gevoegd is: Toegift voor Dweepers en niet Dweepers, voor Afgescheidenen en Niet Afgescheidenen, voor alle Protestanten. . *f* –,60.

Dezelfde Uitgever debiteert met succes:

IV. KEUR VAN MENGELINGEN. Jaargang voor 1850. Met Vignet. . . . . . *f* 3,60.

Deze aangename Lektuur is met iederen Jaargang kompleet en dus aan Leesgezelschappen zeer aan te bevelen.

V. *C. EICHEL.* De Page van KAREL XII. Historische Roman. Uit het Zweedsch. In één Deel kompleet. Met Vignet. . . . . . . *f* 2,90.

VI. *J. ZEEHUISEN.* Bronnen van Volkswelvaart, met Bijvoegselen en Aanteekeningen; met het Portret van den Heer Mʳ. WILLEM JAN Baron VAN DEDEM TOT DE ROLLECATE, Stichter van de Dedemsvaart, benevens eene Kaart, waarop de Kanalen en Verbindingen van Overijssel met *Drenthe*, *Vriesland* en *Hanover* voorkomen. . . . . . . *f* 1,90.

VII. *A. W. SIEVEKING.* Gedachten over de wijze van Armenverzorging door Vrouwen. . . *f* 1,25.

*** **HAARLEM.**
NIEUWE LEES-INRIGTING

bij den Boekhandelaar J. RITSEMA, aanvang nemende 1º Januarij 1851, waarin, zoowel met het begin als vervolgens, de allernieuwste BOEKWERKEN zullen opgenomen worden, en waartoe men zich, tot *zeer aannemelijke Abonnements-Prijzen*, hetzij voor Groote Werken, hetzij voor Maandwerken, of te zamen, per jaar kan Abonneren.

Bij genoemden Boekhandelaar wordt uitgegeven: ORDE DER FEEST- EN LIJDENS-TEKSTEN, zoo als dezelve jaarlijks, op de Feestdagen en vóór en na Paschen, in de Christelijke Hervormde Gemeente te Haarlem gepredikt worden, à 75 Ct.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN